

2011. godina

Riješite se oružja bez sankcija i učinite svoj život sigurnijim

MUP RH | Odjel za odnose s javnošću

Počeci...

Sve je započelo 25-og dana mjeseca rujna 2007. godine kada su državni tajnik MUP-a Ivica Buconjić i tadašnji stalni predstavnik UNDP-a Yuri Afanasiev potpisali Sporazum o suradnji između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u Hrvatskoj. Potpisivanjem tog sporazuma formalno je započela akcija „Manje oružja, manje tragedija“, akcija kojom se želi senzibilizirati javnost i potaknuti je na dobrovoljnu predaju oružja, kao i utjecati na podizanje razine svijesti građana o opasnostima od nestručnog rukovanja oružjem i minsko-eksplozivnim sredstvima. Drugim riječima, želi se potaknuti građane da iz svojih domova izbace ono što život njihovih obitelji može zaviti u crno, te je slogan akcije glasio „Riješite se oružja bez sankcija i učinite svoj dom sigurnijim“. Dugoročno, akcija je povezana sa željom stvaranja sigurnije budućnosti u kojoj će se zlouporaba oružja svesti na najmanju moguću mjeru i težnjom za uspostavljanjem snažnije veze između javnosti i policije.

Akcija je započela paralelno sa stupanjem na snagu novog Zakona o oružju, kojem je glavna novina omogućavanje vremenski neograničene dobrovoljne predaje zabranjenog i dozvoljenog oružja. Oružje se može predati uvijek i protiv osobe koja ga dobrovoljno predaje neće se pokretati ni prekršajni niti kazneni postupak ukoliko oružje prijavi nadležnom tijelu radi predaje prije početka primjene svih zakonskih policijskih ovlasti.

Dragovoljna se predaja odnosila na sve vrste oružja, no naročito na oružje kategorije A – zabranjeno oružje: automatsko vatreno oružje, vatreno oružje skriveno u drugim predmetima, vojni projektili s eksplozivnim punjenjem, eksplozivno oružje i njegovi dijelovi, streljiva s probojnim, eksplozivnim ili zapaljivim zrnima, vojno oružje, ...

Novim je zakonom bilo predviđeno i šestomjesečno razdoblje legalizacije dozvoljenih vrsta oružja, konkretnije od 1. rujna 2007. do 29. veljače 2008. godine. Dakle, u tom se razdoblju oružje moglo legalizirati bez prilaganja potvrde o podrijetlu oružja. Otvorena je i besplatna telefonska linija 0800 8892 putem koje se građani i danas mogu informirati o dragovoljnoj predaji oružja.

**Najučinkovitija
kampanja u
prikupljanju oružja
u povijesti UN-a**

Riješite se oružja bez sankcija i učinite svoj život sigurnijim

Nacionalna kampanja

Kako bi bit akcije doprla do što većeg broja hrvatskih žitelja, od listopada 2007. do ožujka 2008. godine planirana je nacionalna kampanja po većim gradovima u svim županijama RH. Organiziralo se predstavljanje akcije u sklopu kojih su predstavnici MUP-a, UNDP-a, nevladinih organizacija i poznate, javne osobe građanima dijelili letke, promotivne materijale Akcije, odgovarali im na pitanja, informirali ih o odredbama novog Zakona o oružju i upućivali ih u način predaje oružja. Predstavnici UNDP-a pozivali su stanovništvo da pruži podršku ovoj Akciji, predaje ilegalno oružje i na taj način doprinese da tragedije iz prošlosti ne postanu tragedije budućnosti, a sukus svega što su brojni predstavnici MUP-a tijekom ove tri i po godine provođenja akcije govorili svojim sugrađanima je:

Pozivamo i apeliramo na sve one koji još negdje u svojim domovima čuvaju ili skrivaju oružje ili eksplozivna sredstva da ga bez straha od sankcija prijave policiji, s napomenom da građani ne donose sami oružje i eksplozivna sredstva u policijske postaje već da o svojoj nakani predaje obavijeste na broj telefona 192 nakon čega će policijski službenici u civilu doći na dogovoreno mjesto i preuzeti opasno sredstvo.

Takvim je pristupom zagarantirana anonimnost osobe koja predaje oružje, a što je ipak važnije, sve su potencijalne opasnosti svedene na najmanju moguću mjeru.

Vijesti

Impresivni rezultati

Postoji mogućnost da je organiziranje ovakve akcije u danom trenutku predstavljalo samo kap koja je prelila čašu želje građana da se riješe *potencijalnih ubojica iz svojih domova* i da je izravan kontakt sa stanovništvom diljem Hrvatske uvelike podigao razinu njihove svijesti o ovoj problematici. Kako god bilo, rezultati akcije nakon osam mjeseci njenog predstavljanja po hrvatskim županijama bili su impresivni. Građani su s punim povjerenjem policiji predavali sve ono oružje koje je najvećim dijelom još završetkom Domovinskog rata ostalo u njihovom posjedu, čega je primjer i vijest objavljena na našim web stranicama u prosincu 2007. godine, u kojoj je ipak najupečatljiviji dio onaj o *probuđenoj svijesti*:

„Šezdesettrogodišnji dragovoljac Domovinskog rata je u srijedu, 12. prosinca, u Strizivojnoj kod Đakova policiji dragovoljno predao četiri ručne bombe M-75, dva eksplozivna streljiva od 20 milimetara, dva vojna TNT od 200 grama, vojni TNT od 100 grama, topovski udar, tri vježbovna upaljača, poluautomatsku pušku (tzv. papovku), 169 metaka raznih kalibara te šest detonatorskih kapisli. Ovaj je hrvatski branitelj tako iskoristio odredbe novoga Zakona o oružju, koji je stupio na snagu 1. rujna ove godine, a prema kojima zbog dragovoljne predaje neće biti kazneno niti prekršajno prijavljen za nedozvoljeno posjedovanje oružja i minsko-eksplozivnih sredstava.

Šezdesettrogodišnjak se, kako tvrdi, odlučio na dragovoljnu predaju kako bi izbjegao eventualnu tragediju te otklonio opasnost od osmero unučadi, koji su mogli pronaći dobro skriveno oružje i eksplozivne tvari. Ujedno poziva sve građane da slijede njegov primjer kako bi svima osigurali sigurniju i sretniju budućnost. „

U tom osmomjesečnom razdoblju građani su iz kategorije zabranjenog oružja predali **697** komada automatskog i **14 741** komad rasprskavajućeg oružja, a iz kategorije dozvoljenog oružja **1 001** komad oružja. Prikupljeno je i **644 442** komada streljiva i **720.62** kilograma raznih eksploziva. Ovakvim podacima bio je impresioniran i UNDP, čiji je tadašnji stalni predstavnik Yuri Afanasiev za akciju „Manje oružja, manje tragedija“ rekao kako je riječ o *najučinkovitijoj kampanji u prikupljanju oružja u povijesti UN-a*.

Stoga su na zadnjem promoviranju akcije u sklopu nacionalne kampanje, u lipnju 2008. godine u Zagrebu pripadnicima civilnih društava i policijskim načelnicima koji su sa najviše rezultata sudjelovali u akciji uručene nagrade. Tako su županijama bjelovarsko-bilogorskoj, zadarskoj, šibensko-kninskoj i sisačko-moslavačkoj dodijeljene nagrade od 20 tisuća USD.

Vremenski neograničena dragovoljna predaja oružja

Šestomjesečno razdoblje legalizacije oružja je završilo, jedna etapa bila je prijeđena, no kako Zakon o oružju omogućava vremenski neograničenu dragovoljnu predaju oružja, nastavilo sa pozivati građane da se s punim povjerenjem obrate policijskim službenicima i na potpuno siguran način predaju oružje koje im više ne treba. Osim toga, krajem 2008. godine MUP i UNDP potpisali su dokument „Uništenjem oružja za razvoj zajednica“, temeljem kojeg se uz ostale aktivnosti propisao i nastavak akcije „Manje oružja-manje tragedija“ u razdoblju od 2009. do 2011. godine, i to kroz ciljne kampanje podizanja svijesti, koje predvode UNDP i MUP, i udruženja branitelja, udruge žena i mladih u onim zajednicama u kojima je problem oružanog nasilja rastući i tranzicijski su pritisci još uvijek na vrhuncu.

Iako je zahvaljujući svim ovim aktivnostima poruka da **oružje pruža lažnu sigurnost i osigurava tragedije** dobroano doprla do svijesti Hrvata koji sve ove tri i po godine više ili manje učestalo po svim policijskim upravama diljem Hrvatske predaju oružje na način kako policija sugerira, samu je akciju s protekom vremena ipak trebalo **osvježiti**.

Stoga je za nastavak Akcije tijekom 2010. i 2011. godine izmijenjen njen slogan, koji sada glasi „**Riješite se oružja bez sankcija i učinite svoj život sigurnijim**“, a kako bi se ta *osobnija* nova poruka učinila upečatljivijom MUP i UNDP su dogovorili i izmjenu vizualnog identiteta izradom novih plakata, letaka i ostalog promotivnog materijala. Osnovna ideja novog vizualnog identiteta, za što je fotografije koje prikazuju dijelove tijela osoba ozlijeđenih oružjem izradio Damir Hoyka, je da ilegalno oružje prvenstveno ugrožava ljudske živote, ostavlja trajne posljedice i potencijalna je tragedija koje se može dogoditi baš svakome.

**Najučinkovitija
kampanja u
prikupljanju oružja
u povijesti UN-a**

Riješite se oružja bez sankcija i učinite svoj život sigurnijim

Kampanju od 2010. financira EU

Kampanju je od 2010. godine financirala EU kroz regionalni projekt „SEESAC potpora aktivnostima kontrole oružja na području jugoistočne Europe“, a dogovoreno je i ponovno predstavljanje akcije po hrvatskim gradovima, i to tijekom 2010. i 2011. godine. Tako je prošle godine održano 15 javnih manifestacija predstavljanja akcije diljem Hrvatske, dok je u ovoj godini predstavljanje započelo proljetos, kada je održano u Varaždinu, Daruvaru, Zadru, Krapini i Gospiću. Nastavak je započeo 29. rujna predstavljanjem akcije u PU požeško-slavonskoj, nakon čega su uslijedile manifestacije na područjima PU vukovarsko-srijemske i međimurske.

Završno predstavljanje održano je 10. prosinca u PU splitsko-dalmatinskoj, na gradskoj rivi u Splitu, kada su, među brojnim aktivnostima, predstavnicima velikog broja braniteljskih udruga uručene zahvalnice za sudjelovanje u kampanji i njihov doprinos animiranju članstva na povrat ilegalnog oružja.

Opis akcije „Manje oružja, manje tragedija“ riječima „**najučinkovitija kampanja u prikupljanju oružja u povijesti UN-a**“ možda joj je najbolja reklama, no godi informacija da tim opisom hvale na njen račun nisu presušile. Akcija je prepoznata i kao najuspješnija kampanja u regiji, čijim se konceptom koriste zemlje regije, a kao *uspješnu priču* prikazao ju je 2010. godine glavni administrator UNDP-a u New Yorku.

Nevezano uz takve, uvijek rado dočekane, riječi hvale, možemo se složiti da rezultati ove akcije ipak najviše govore o njejoj kvaliteti. Posljednji u nizu, oni od 1. rujna 2007., pa do 30. studenog 2011. godine, kažu da su građani dragovoljno predali **2 181.035** kilograma eksploziva, **6 312** komada raznog oružja, **57 196** komada raznih minsko-eksplozivnih sredstava i **2 178 363** komada streljiva raznog kalibra.